

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. Red. «Transilvania» Schimb
(Str. Șaguna 8) Sibiu**Abonamentul:**

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Regimul cultelor

Dupăce Biserica ortodoxă română și-a pirmit legea de organizare unitară în tot cuprinsul României-Mari, era firesc ca guvernele țării să-și facă o problemă de preocupare esențială din legisferarea raporturilor dintre diferitele culte și noul stat român.

Intr'adevăr guvernul liberal pregătise încă de-acum doi ani proiectul de lege menit să soluționeze această mare problemă. Și lucrările ajunseseră așa de departe, încât proiectul de lege fusese chiar depus pe birourile parlamentului și trecuse prin secțiunile senatului. Odată cu schimbarea de regim ce a urmat însă el a fost luat dela ordinea zilei — fără ca problema însăși să fi încetat a rămâne la suprafața preocupărilor politice. Inșă, pentru a se dovedi încă odată unde poate merge inconsecvența și absurditatea politicii noastre de stat în unele chestiuni, i s'a dat întâietate Concordatului, care — după unele informații — a fost semnat încă din 10 Maiu 1927, de ministrul Cultelor de atunci, dl V. Goldiș.

Mesagiul de deschidere a actualei sesiuni parlamentare a

anunțat din nou, și încă printre cele dintâi legi, legea cultelor. Intr'adevăr aducerea acestei legi în fața parlamentului țării este iminentă. Faptul ne face să zăbovim din nou — a nu știu câta oară — asupra chestiunii, a cărei soluționare dreaptă opinia publică o așteaptă cu o justificată nerăbdare.

În conformitate cu prevederile constituției, noul proiect de lege asigură, prin art. 1, tuturor cultelor «o deopotrivă libertate și protecțiune». În aparență acest articol ar fi menit să aplice un corectiv situației actuale, și să scoată biserica ortodoxă din starea de robie pe care i-au creat-o cărmăririle străine. Vorbim de Biserica ortodoxă din provinciile alipite și în special din Ardeal. Se știe doar că stăpânirea habsburgică nu s'a sfârșit de nici un mijloc pentru a distruge sau slăbi măcar Biserica ortodoxă care a fost în toate vremile cetatea inexpugnabilă a rezistenței noastre etnice și pavăza sigură a tuturor aspirațiilor noastre naționale. A lovit-o deci când și cum a putut. A lovit-o cu legiuri nedrepte și cu — tunul. A lovit-o

prin privilegierea catolicismului și prin jefuirea deghizată a credincioșilor dreptmăritori. În felul acesta catolicismul a ajuns — din daniile statului unguresc — latifundiar, iar ortodoxismul, sub raportul mijloacelor materiale de luptă culturală, la sapă de lemn.

Nova lege promite, pentru viitor, tuturor cultelor «o deopotrivă protecțiune». Apoi ce «deopotrivă protecțiune» este aceea care nu schimbă decât în aparență privilegiile unora și mizeria altora? Catolicismului latifundiar i se lasă, prin concordat — privilegiile moștenite dela «regii apostolici», fiindcă prin concordat el este pus în afară de constituția țării. Constituția prevede, că regimul cultelor minoritare se stabilește prin *lege de stat*. Dece se face excepție cu catolicismul, păstrându-i, prin încheierea concordatului, o situație privilegiată față de celelalte culte din țară? E o jignire, împotriva căreia Biserica ortodoxă solidară cu celelalte culte nedreptățite va protesta cu toată puterea, totdeauna.

Și-apoi ce «deopotrivă protecțiune» este aia, care «expropriază», nu *ia*, pur și simplu, latifundiile primite de catolicism dela *Statul* unguresc, ale cărui drepturi le are astăzi statul românesc? Căci din prețul pământ-

tului expropriat catolicismul rămâne cu «patrimoniul sacru», iar ortodoxismul cu ceea ce poate primi din dărnicia credincioșilor — săraci și ei.

Dar proiectul de lege mai are un punct nevralgic: este articolul 41, care se referă la soarta averilor bisericesti în cazul trecerilor dela o confesiune la alta.

Principial, averea, fiind legată de subiectul ei, credincioșii parohiei, a căror credință o servește — ea este în funcție de aceștia. Trec ei la o altă confesiune, trece și ea — în măsura în care se face trecerea. În acest sens s'a pronunțat și cea mai înaltă instanță judecătorească, Înalta Curte de Casație. În consecință, orice schimbare ce i s'ar aduce acestui articol din proiectul legii cultelor, ar fi în flagrantă contradicție cu articolul 1, care asigură tuturor cultelor «o deopotrivă libertate». Nici nu trebuie să i se pună de-acurmezișul acestora libertăți, câtă vreme ea se exercită în cadrele «ordinei publice, a bunelor moravuri și a legilor de organizare a statului».

Spunem acest lucru, fiindcă după informațiile ce le avem, guvernul ezită în ceea ce privește păstrarea acestui articol așa cum este redactat. Motivele? Eternul refren: «să nu supărăm minori-

FOIȘOARA

REGULAMENT

Art. 116. Procesul verbal de cercetare va cuprinde, pe lângă cele arătate mai sus, și mențiunea incidentelor produse eventual în timpul cercetării.

Art. 117. Dacă vreuna din părți, sau vreun martor, ar rosti vorbe necuviincioase, sau ar amenința pe anchetator, faptul se va considera ca ultraj în exercițiul funcțiunii.

Art. 118. Purtarea necuviincioasă din partea reclamantului, sau din partea martorilor propuși de el, sau lipsa de respect, pe lângă sancțiunea prevăzută de art. 117, atrage după sine imediat suspendarea cercetării.

În acest caz se încheie un proces verbal arătând cauza suspendării și împreună cu toate celelalte acte se

trimit chiriarhului, cu dreptul pentru cel jignit de a reclama pe cel vinovați justiției civile.

Art. 119. După terminarea cercetării, procesul verbal încheiat în cauză, cu toate piesele anexe, se va trimite îndată cu raport chiriarhiei care a ordonat ancheta.

Art. 120. În raport, persoana delegată cu ancheta își va da opinia sa, potrivit impresiei ce și a făcut la cercetare și din depozițiile părților, asupra vinovăției sau nevinovăției celui reclamat.

Art. 121. Atât procedura de informație prealabilă, cât și cea de anchetă — unde va fi cazul — se vor împlini, ambele în termen de cel mult 30 zile dela data când persoana însărcinată cu ancheta a primit delegația din partea chiriarhului.

Întârzierea peste acest termen atrage după sine pedepsirea delegatului pe cale disciplinară.

Art. 122. Opinia sa e considerată ca act de autoritate și nu angajează față de părțile implicate cu nimic persoana sa.

Art. 123. Îndată ce persoana instituită cu anchetarea a depus la cancelaria chiriarhiei rezultatul cercetării, referentul secțiunii administrativ-bisericesti studiază actele, dacă au fost întocmite conform formelor și regulilor stabilite, dacă cuprind și lămuresc în totul chestiunea, face referat chiriarhului asupra rezultatului anchetei și după cum va fi cazul va face propunere pentru neurmărire sau pentru trimitere în judecată a vinovatului. Toată această lucrare se va face în răstimp de cel mult 8 zile.

Art. 124. Dacă se vor dovedi oarecare neajunsuri, chiriarhul poate să poruncească foștilor anchetatori sau altor persoane, ca să completeze ancheta.

Art. 125. Dacă din cercetările

făcute, chiriarhul la propunerea referentului secției administrativ-bisericesti găsește că nu este caz de trimitere în judecată, afacerea sau se va clasa, sau dacă sânt necesare unele din măsurile disciplinare prevăzute în art. 56, chiriarhul le va aplica făcându-se mențiune despre aceasta în statul personal (foaia calificativă) al persoanei supusă disciplinei.

Art. 126. Fiecare chiriarhie e datoră să țină un registru stat personal (foaie calificativă) al fiecărui membru al clerului mirean și al celui alt personal bisericesc din eparhie în care, pe lângă celelalte date statistice relativ la starea persoanelor, se vor însemna pedepsele, recompensele și tot ce privește activitatea și moralitatea persoanelor din cler și cel alt personal bisericesc.

Art. 127. Acest registru constituie un act confidențial în mâna chiriarhului, și nimic nu se poate trece în

tățile și să nu le dăm prilej să meargă cu jalbă la Liga Națiunilor. Știi: o mână spală pe alta»...

O mână spală pe alta. O zi. Dar e bine să ne aducem aminte, măcar uneori, și de obraz!

Intr'adevăr «motivul», după care de-o vreme încoace s'a obișnuit să se ascundă insuficiența demnității naționale, este deadreptul absurd. Căci care ligă din lume ar putea opri un guvern să aducă o lege dreaptă pentru toate națiile și cultele din cuprinsul țării pe care o conduce? Ori care ligă, fie ea și din lună, ar fi în stare astăzi, în veacul dreptății și al democrației, să pretindă o legiferare care să consacreze privilegiile moștenite ale unora și robia, tot moștenită, a altora?

«Ce va zice străinătatea?» Dar, pentru Dumnezeu, n'ar fi înțelept să ne întrebăm din când în când și: *Ce va zice țara?* Ei, bine, să se știe, că țara *aceasta*, pe care *noi* o înțelegem, nu mai îngăduie să i se pălmuiască jertfele și dreptatea nici de inconștiența dinlăuntru, nici de uneltirile din afară.

Suntem la început. Puterile ni-s proaspete. Credem că ne-am înțeles.

Legea cultelor minoritare

„Articolul XLI”

Di Nae Ionescu, profesor de logică la Universitatea din București și redactor la ziarul «Cuvântul», comentează în numitul ziar (Nr. 999, din a. c.) articolul 41 din legea cultelor minoritare, care urmează să fie trecută prin parlamentul țării în cele mai apropiate zile ale actualei sesiuni. Di Nae Ionescu comentează și recomandă soluții. Soluții unice.

La ce se referă articolul 41. — O știe toată lumea. A ajuns doar — înainte de a se naște — celebrul! El se referă la soarta averilor bisericesti, în cazul când

o comunitate religioasă trece dela un cult la altul. Iată ce prevede în această privință articolul amintit din noul proiect de lege:

«Dacă o întreagă comunitate religioasă trece la un alt cult, biserica, casa parohială cu toată averea acelei comunități devin proprietatea comunității celei noi, sau la care s'a făcut trecerea. Dacă numai majoritatea membrilor unei comunități religioase trece la un alt cult și acel cult nu dispune în localitate de biserică, minoritatea va acorda majorității, pentru clădirea unei alte biserici și case parohiale, o despăgubire proporțională, care în caz de neînțelegere va fi fixată de tribunalul de la reședința curții de apel din circumscripția respectivă, iar statul va întregi, la cerere, sumele necesare pentru acelaș scop. Ce privește sesiile acordate prin reforma agrară, asupra folosinței lor va decide, pentru toate cazurile de trecere de la un cult la altul, Ministerul Cultelor de acord cu cel al Agriculturii».

Limpede și drept. Limpede, fiindcă exclude echivocul — și drept, fiindcă exclude privilegiile în cari s'a baricadat catolicismul (inclusiv cel de proveniență abia biseculară) de sub dominația habsburgică. El așează, în sfârșit și Biserica-neamului în drepturile sale încălcate crunt și îndelungat de regii «apostolici» ai catolicismului dărâmat de altare ale lui Hristos.

Di Nae Ionescu, apărător al ortodoxiei și unicul ei ideolog competent, cum se crede, însă, este foarte nemulțumit cu prevederile noului proiect de lege. Fiindcă ele au «directă legătură cu luptele religioase ce se dau mai ales în Ardeal, unde ortodoxii își recâștigă — nu discutăm acum mijloacele — (Ba să le discutăm, dle Nae Ionescu, și mai ales să discutăm mijloacele cu cari s'a făcut și s'a menținut

unația!) credincioșii pierduți, în dauna bisericii uniților».

Și nemulțumirea D-Sale ia o aparență de profundă durere atunci când spune, că «art. 41 al proiectului Lăpedatu însemnează — prin situația de fapt — o grea lovitură dată uniților».

Di N. Ionescu este, în plus, foarte îngrijorat de «pacea țării». Nu dorește lupte confesionale (Săracu Sf. Pavel și săracii Sfinții Părinți!). De aceea d sa crede, că anume «considerente politice ar trebui să ne impună mai multă rezervă și obiectivitate», sau, pe românește, să nu retezăm cu o singură lege toate privilegiile catolicismului. O fi drept, dar e prea crud să aplici dreptatea unor oameni ce s'au dedat cu privilegiile.

Di Ionescu Nae cere — «fără a întârzia în considerente și explicațiuni lăaturalnice» pur și simplu, ca *averile patronale* (Păi aici e bubă, căci ăstea-s barosane — și-s dela crăiea pajurei cu două capete!) «să se deosebească de celelalte și să li se aplice regimurile deosebite pe care le comportă». Ceeace însemnează: Să rămânem așa cum am fost. Noi — în iobăgia în care ne-am născut și am trăit, iar zbirii noștri din trecut în domnia cu care s'au deprins așa de bine.

Dar, mă rog, atunci de ce să mai facem legea cultelor? Știți pentru ce? Ca să ne mai tragem noi înșine o palmă — după ce obraji noștri au răbdat atâtea palme dela alții!

Să trăiești, domnule Nae Ionescu!

Și acum, iubite cititorule, să ne înțelegem încă asupra unui lucru. Făcând un cât de mic efort de memorie, îți vei aduce aminte, că acelaș, domn N. Ionescu scriese odată în acelaș ziar «Cuvântul» că — catolicismul transplantat în mediu românesc «se închircește». Cât despre biserica unită, ea «nu este primejdioasă, ci *inutilă*». Foarte adevărat.

Astăzi însă dl Nae Ionescu, este avocatul catolicismului care se închircește și al Bisericii unite care este inutilă. O situație pe cât de delicată, pe atât de elocventă. Cine n'a înțeles-o, să ridice degetul.

Parastas pentru Regele Ferdinand I. Șase luni au trecut dela moartea înțeleptului mare rege *Ferdinand I* al românilor. La Curtea de Argeș s'a făcut, din acest prilej, un pios pelerinaj în ziua de Sâmbătă, 28 Ianuar 1928. În locașul de veșnică odihnă, la catedrala din Curtea de Argeș, s'a ținut parastasul, în prezența Familiei regale și a înalților demnitari ai țării. Arhieriei nostri au rostit rugăciuni pentru odihna sufletului primului domnitor al României întregite. La slujba religioasă au fost de față și numeroși țărani din împrejurimi. Casa Regală, conform datinei strămoșești, a împărțit pomână la o mie de săteni.

În biserica noastră Catedrală s'a oficiat parastasul pentru odihna sufletului neuitatului nostru Rege Ferdinand I. la ora 11 din 28 Ianuarie din partea I. P. C. Sale arhimandritului Vasile vicarul Mitropoliei noastre asistat de preoțimea Catedralei.

Au participat I. P. S. Mitropolitul nostru Nicolae cu membrii consiliului arhiepiscopesc și mitropolitau, ofițerii superiori din garnizoană în frunte cu dl gen. C. Găvănescu comand. corp. VII, armată și autoritățile civile în frunte cu dl prefect Dr. N. Regman.

Parlamentul, în primele ședințe ale sesiunii actuale, a făcut elogii defuncțiilor *Dr. Gheorghe Popovici*, protoiereu al Lugojului, și *Dr. Valeriu Branisce*, aducând prinos de pioasă recunoștință memoriei acestor vrednici bărbați ai neamului și bisericii noastre ortodoxe. Miniștrii, senatorii și deputații au ascultat în picioare pe cei ce evocau marile calități ale dispăruților.

el, afară de datele statistice, decât de mâna chiriariului, sau a delegatului său și numai în urma unei delegații scrise date de chiriarih.

Notările neadevărate și divulgările din partea delegatului chiriarihal se pedepsesc cu trimiterea acestuia în judecata consistoriului.

Art. 128. Orice însemnări făcute de alte persoane în acest registru rămân fără nici valoare.

Art. 129. În caz de trimiterea în judecată a unei persoane bisericesti din oficiu pe baza foaiei calificative se va anexa și o copie autentică de chiriarih după foaia calificativă a persoanei în chestiune.

Art. 130. Dacă din actele de cercetare chiriarihal socotește că persoana în chestiune este vinovată, va înainta consistoriului dosarul afacerii spre judecată.

Odată afacerea trimisă în judecată, cursul procesului nu se mai

poate opri, ci rămâne să se pronunțe judecata.

Art. 131. Președintele consistoriului îndată ce primește dosarul afectiv cu ordin de chemare în judecată, o înscrie pe rol și dispune citarea părților și a celorlalți martori pe cari judecata ar mai găsi necesar să-i mai asculte. (Art. 109).

Procedura chemării în judecată

Art. 132. Pentru toate cazurile termenul de înfățișare a părților în fața consistoriului nu va fi mai lung de o lună dela data înscrierii pe rolul de judecată.

Art. 133. Citațiunile vor fi astfel redactate:

D din parohia
 comuna
 județul este citat a se prezenta în fața consistoriului spiritual eparhial al episcopiei
 în ziua de la ora . . .
 din zi, în orașul strada

. Nr. cu orice acte va fi având în chestiunea pentru care

(Aci se cuprinde obiectul citațiunii).

Art. 134. Martorii (art. 109) se citează, fără mențiunea obiectului pentru care sânt chemați să se înfățișeze în fața consistoriului spiritual eparhial.

Art. 135. Pentru cazurile trimise în judecată pe baza art. 78, alin. b, se va trimite acuzatului odată cu citația de chemare și arătarea punctelor de învinuire.

Art. 136. În toate cazurile de lipsuri de formă neprevăzute de acest regulament, decide consistoriul.

Judecarea proceselor

A. Ședințe.

Art. 137. Consistoriul, pentru judecarea proceselor, ține ședința la reședința fiecărei eparhii în camerele ce se destinează și în zilele și orele hotărâte anume. Ședințele vor fi pre-

zidate de către persoana anume desemnată, conform art. 70 alineatul 3 din acest regulament. Cancelaria consistoriului va avea un grefer din personalul cancelariei eparhiale, cu copiișii trebuitori.

Art. 138. Orele obligatorii pentru ținerea ședințelor sânt cele arătate în citații.

Nu vor fi zile de judecată Duminicile și sărbătorile, și nici la prima zi după sărbători și Duminici.

Art. 139. La ședințele consistoriului nu vor putea asista decât părțile implicate cu martori și apărătorii lor, cum și organul de acuzare.

Art. 140. Conducerea desbatelor o are președintele, care ține și buna rânduială. Tot ce va ordona el în această privință se va executa întocmai.

Art. 141. Dacă vreo persoană din acelea care asistă la judecată va turbura liniștea, va fi chemată la ordine de către președinte.

Pentru cine lucrează? Noul primat al Ungariei, arhiepiscopul cardinal, *Serédi*, a adresat, — cum se vestește din Viena — colonelului Wolff, șefului monarhiștilor austriaci, o telegramă de răspuns la felicitările acestuia cu ocazia numirii lui *Serédi* în noua sa demnitate. În telegrama primatului se spune că legitimității austriaci și unguri trebuie, în unire unii cu alții, să urmeze *propaganda monarhistă, ca să asigure activității lor o reușită cât se poate de completă*. Telegrama a produs mare senzație în cercurile politice austriace. Ear primatul s'a grăbit să dea desmințire, că n'a depeșat tocmai așa. Cu toată desmințirea însă, colonelul Wolff de clară în gazete vieneze, că textul publicat corespunde *întocmai* conținutului telegrammei primite dela primat, și că prin urmare, nu poate fi vorba de o denaturare a celor spuse în telegramă.

În parlamentul cehoslovac s'a depus în 27 Ianuar o interpelare, din partea deputaților social-democrați, cari întreabă guvernul dacă are cunoștință de enunțările cardinalului primat *Serédi* din Ungaria, — cel mai înalt demnitar bisericesc al țării propagând restaurarea monarhiei habsburgice și cerând să se revizuească tratatul dela Trianon; — interpelanții mai întreabă, dacă guvernul intenționează a întreprinde, în această privință, demersuri pe lângă Vatican, și dacă va întreba guvernul maghiar, că își ia sau nu răspunderea pentru declarațiile primatului.

Rolul patriarhiei noastre

— Câteva propuneri. —

În conferința, ținută de curând, la capela română din Paris, p. St. Metes a vorbit despre îndatoririle de rezolvat astăzi ale patriarhiei noastre. România, a zis oratorul, trebuie să fie în fruntea vieții religioase ortodoxe și să lege strânse legături cu bisericile surori.

Propunerile, făcute de conferințiar, în vederea aceasta, sânt următoarele:

1. Schimb de profesori între facultățile de teologie ortodoxe;
2. Burse pentru studenții teologi de la o facultate la alta;
3. O facultate de teologie interortodoxă, cu tot ce are ortodoxia mai de valoare;
4. Episcopi în toate țările unde trăiesc români;
5. Un ordin călăgăresc nou, intelectual, care să se ocupe în deosebi

În caz când neliniștea continuă, președintele va putea înlătura din sala ședințelor pe turburătorii iar dacă se împotrivesc, va cere concursul forței publice.

Art. 142. Dacă părțile implicate direct sau prin apărătorii lor, trec marginile bunei cuvințe și rodesc insulte sau orice cuvinte necuviincioase, președintele le va chema la ordine pentru primă oară, iar pentru a doua oară le va lua cuvântul.

Pentru cazuri mai grave președintele consistorului, va deschide acțiune contra persoanei vinovate.

Art. 143. În toate cazurile de necuviință sau agresiune din partea părților, procesul va continua să se judece cu excluderea însă din ședință a celor necuviincioși sau agresivi, contra cărora consistorul rămâne în dreptul său de a se folosi și de celelalte căi de răspundere bisericești și civile.

În cazul însă când necuviința

cu studiul și care să lărgască cât mai mult cercul din care viitorii episcopi vor fi aleși;

6. Să se înființeze biserici românești în toate centrele ortodoxiei și oriunde este o comunitate românească;

7. O mare bibliotecă confesională și interconfesională, cu tot ce-a apărut și va apărea pentru sprijinirea științei teologice;

8. O revistă, în care să se vadă cugetarea ortodoxă și contribuția ei la civilizația lumii, scrisă în limba greacă sau o limbă europeană occidentală;

9. Pregătirea unui sinod care să legitimizeze unele nepotriviri cu starea de fapt în care vremea ne-a adus și care să unifice în ce privește ritul bisericii;

10. Înființarea unei comisii cu delegați ai tuturor patriarhiilor și bisericilor naționale, care să lucreze pentru a da bisericii o conducere unică.

Conferința, sprijinită pe motive tari și iscusit alese, a produs adânc efect asupra auditorului din capelă.

INFORMAȚIUNI

Noul principe iugoslav, al doilea fiu al regelui Alexandru și al reginei Marioara, a primit în botez, la 25 Ianuar, nașă fiind M. S. Regina-văduvă Maria a României, numele de *Tomislav*. La sârbi, potrivit unui vechi obicei, pruncii primesc la naștere un nume provizoriu, ear la botez numele definitiv. Micul prinț s'a numit la naștere Andrei, ear acum la botez Tomislav, după numele primului mare rege al Croației, care a domnit înainte cu o mie de ani peste croați.

Procesul moșilor. Comisia de ocol din Huedin, prezidată de consilierul Dr. Crucin, a desbătut, în 21 Ianuar, procesul agrar al moșilor în chestia domeniilor Tischler și Bürger. Comisia a hotărât ca cele 10 comune din Valea Drăganului să fie satisfăcute prin exproprierea de 14 mii de jugăre din amintitele domenii. Căuza dreaptă a moșilor a ieșit de de astădată biruitoare. Dorim să biruiească și la sfârșit.

Caz de moarte. În 27 Ianuarie a reposat vicarul luteran și preotul orașului Sibiu Dr. Adolf Schullerus, un fruntaș al compatrioților noștri Sași. — A fost înmormântat în 30 Ianuarie cu o deosebită pompă.

Radio-Difuziunea s'a organizat, în sfârșit, și în țara noastră. În consiliul de administrație s'au ales oameni pri-

sau agresiunea va veni din partea apărătorilor, aceștia se vor trimite în judecata comisiei, prevăzută de art. 217 din acest regulament.

Art. 144. După împrejurări, președintele consistorului va putea cere concursul forței publice chiar mai înainte de începerea ședinței spre a se păzi ordinea și liniștea în judecarea procesului.

B. Instrucția și judecarea proceselor

Art. 145. Procesele se vor judeca după ordinea intrării lor, afară de cazuri mai grave, cari cer a se judeca cât mai curând.

Art. 146. La ziua fixată pentru judecată, se vor chema părțile implicate după ordinul președintelui, de către unul din servitorii consistorului.

Art. 147. Dacă una din părțile implicate lipsește, cauza se va putea judeca în lipsă, în cazul când partea prezentă nu cere amânarea sau lăsarea cea din urmă la rând. (Urmează).

ceuși, muncitori cu dragoste de neam într-o asociație, care nu s'a înființat mai ales pentru tantieme și jetoane, cum a declarat dl. C. Dimitriu, ministru comunicațiilor și înfăptuitorul Radio-Difuziunii. Societatea aceasta va putea contribui și la realizarea închegării sufletești a provinciilor aliate patriei-mame, purtând pretutindeni graiul românesc și muzica românească. Nădăjdum să putem asculta în curând Radio-București.

Taxe comunale desființate. Ministerul de interne a desființat următoarele taxe comunale, care nu au justificare legală: 1. Taxele și contribuțiile care depășesc prevederile legii maximumului taxelor și contribuțiilor comunale; 2. Taxele pe câni; 3. Din taxele pentru vânzarea vitelor se va suprima ori cea prevăzută în legea maximumului (100 lei de vită mare, 20 lei mică, 50 lei porci), ori cea pentru locul ocupat în târguri; 4. Taxele pe terenuri agricole, fânețe, pășuni; pe locuințe, pe vin și alte băuturi spirituoase; pe bariere sau vamă, pe vehicule de orice natură la intrarea în comună sau la trecerea podurilor; 5. Taxele pentru întreținerea trotuarelor; pentru mașinile de treierat; pentru rechizite necesare pompierilor; pentru iluminatul străzilor, curățitul coșurilor, plata hornariilor; pentru întreținerea administrației comunale, serviciul cadastral, întreținerea locuinței notarului, și altele asemenea care nu au bază legală. Se suprimă: Taxele de manipulare care le încasează notarii pentru lucrări oficiale, cum sânt cele pentru eliberarea, prescrierea și transcrierea biletelor de vite.

Trecere la legea noastră. Într-una din zilele trecute, raportează foaia episcopală din Caransebeș, s'a botezat în legea noastră evreul Solomon Hallasi din comuna Mehadica. Căsătorit cu o româncă, Solomon Hallasi avuse o fetiță, care adesea lua pe tatăl său de mână, și se duceau împreună la biserică din sat, ortodoxă. El îndrăgii mult această biserică. S'a întâmplat apoi că fetița a decedat. Tatăl ei nu încetă să cerceteze sfânta biserică, unde se ruga pentru copila lui. Într-o zi, alipirea cătră frumusețea cultului nostru, precum și iubirea pentru iubita lui copilă, îl determină să treacă la legea creștină ortodoxă. Noul botezat primi numele Simeon.

Caz de moarte. Capelanul Timoteiu David din Scorei a răposat în frumoasa etate de 40 de ani lăsând în profund doliu soția și cinci (5) copii, dintre cari cel mai mare este de 10 ani.

Odihnească în pace.

A nimerit-o! Curierul Creștin, care își zice organ oficial al diecezei de Oherla, în numărul său dela 1—15 Ianuar 1928, este ca și *Untrea* blăjană, foarte încântat de numirea primatului Ungariei, *Serédi*, noul cardinal și arhiepiscop din Strigoni: «Cea mai binevenită și mai avantajoasă alegere pentru biserică, ce a putut-o face Sfântul Scaun la complenirea acestui scaun arhieresc», — scrie Curierul dela Oherla. Pentru *clne* e «binevenită» și «avantajoasă» venirea lui *Serédi* în Ungaria, o spun lămurit *declarațiile* făcute la primirea primatului în Ungaria, — le-am publicat în numărul precedent al ziarului nostru.

Vilitorul sezon. Ministerul sănătății aduce la cunoștință că, anul acesta, se începe sezonul băilor dela Ocna-Sibiului în 15 Mai și durează până la 1 Octomvrie.

Adunare generală, a 18-a, ține «însoțirea de credit» *Daneș*, județul Târnava mare, Duminecă în 5 Februar 1928, ora 14, în școala primară din localitate.

Știri scurte. Pentru a răspândi cultura și, în acelaș timp, în scop de-a da avânt presei din patrie, Suedia și Norvegia a introdus, ca lucrare obligatoare, în școalele secundare și primare, cititul ziarelor. Prilej de meditare pentru ceice voesc să aibă în viitor un număr tot mai mare de cititori.

— Se spune că ducele energic italian, dl. Mussolini, și-a propus să pună la cale — apropierea româno-maghiară... Să întrebe ducele pe contele Bethlen dela Budapesta, care ar fi prețul apropierii plănuite?!

— Scriitorul italian, părintele spiritual al fascismului, *Enrico Corradini*, care a dat Teatrului național din București piesa sa Iuliu Cezar, jucată *la noi* întâia oară, este mult sărbătorit în cercurile din capitala noastră. Maghiarii, vecinii noștri în veci făloși dela vest, totuși nu se vor putea deșteptă, ci vor continua să talmăcească în mod cât se poate de grandoman atențiunea ce li-o arată Italia.

ȘTIRI LOCALE

Teatru. Piesa scrisă și jucată de actorul *G. Ciprian*, dela Teatrul național din București, reprezentată *Duminecă* seara pe scena micului nostru teatru sibian, s'a bucurat de interpretarea superioară a actorilor noștri deplin formați. Sala plină a făcut excelentă primire atât piesei, cât și autorului dramatic, precum și celorlalți valoroși artiști, în frunte cu maestrul *Morjan*, des și viu aplaudat.

Statistica locuințelor rechiziționate. Proprietarii de case și chiriași cărora li s'au rechiziționat locuințe întregi sau parte din locuințe (camere mobile), sânt invitați, în scopul unei statistici, a se prezenta cu actele doveditoare la primăria municipiului, strada Mitropoliei 2, ușa 17 (notar Dr. Jekelius), începând cu ziua de Luni în 6 până Sâmbătă în 25 Februar 1928.

La fondul pentru căminul bătrânilor al Societății române de înmormântare din Sibiu s'au făcut în luna Ianuarie 1928 următoarele legate și dăruiri:

1. **Legatul Ioan și Stana Duca** din Rășinari, întemeiat la 1 Ianuar 1928 de dl. Stefan Duca maestru tipograf și secretar al societății române de înmormântare și al reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu, în memoria iubiților săi părinți cu suma de Lei 1100 rezultată din următoarele dăruiri: Stefan Duca Lei 500, Vasile Duca București, Stana Andreescu n. Duca Pitești, Stanca Predescu n. Duca Pitești, Ana Duca n. Rodean, Săliște și Elena Duca n. Imbăruș, fii, fice și nurori, câte 100 lei, Timotei Popovici 100 lei.

2. **Legatul Nicolae și Ana Petra Petrescu** întemeiat la 15 Ianuar 1928 de dl. Dr. Horia Petra Petrescu, secretarul Astrei, Sibiu, în memoria neuitaților săi părinți, cu suma de Lei 1000.

3. **La Legatul preotul Ioan Perlan** fost paroh în Criștior a mai dăruit în memoria tatălui său iubit, părintele Virgil Perlan din orașul Brad Lei 1000.

4. **La Legatul învățătoarea Martoara Todoran** a mai dăruit fostul coleg din școala normală «A. Șaguna», părintele-învățător A. Borțian Lei 100.

Pentru aceste creștinești dăruiri mulțumește Timotei Popovici, preș.

Nota. Starea fondului la 31 Decembrie 1927 a fost de Lei 160,404 (cu o creștere de Lei 60,404 față de anul 1926). Cu dăruirile făcute în luna primă a anului 1928 fondul s'a ridicat la suma de Lei 163,604.

Nr. 390/928 Ep.

(10) 2—2

Localuri de prăvălii de închiriat

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu are de închiriat pe termeni de trei ani începând din 6 Maiu a. c. patru localuri de prăvălii, și anume: două prăvălii în casa din Piața Unirii Nr. 10, și alte două prăvălii în casa din Piața Prințul Carol Nr. 25.

Reflecții să-și înalteze ofertele lor Consiliului arhiepiscopesc ort. român în Sibiu până la 20 Februarie a. c. indicând felul comerțului ce se va face în prăvăliile la care reflectează.

Informațiuni se pot lua zilnic în orele oficiale la Inspectoratul realității arhidiecezane în Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45, unde se pot vedea și condițiunile de închiriere.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 15/928.

(6) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia a doua ortodoxă română din Orăștie, parohie de clasa primă, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt cele fașionate în tabloul B pentru întregirea dela stat; sesia parohială 32 jugăre, din care 16 jugăre din reforma agrară.

Concurenții au să-și înalteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopopesc, și până în 8 zile înainte de alegere să se prezenteze parohului în biserică spre a celebra, eventual a cânta și cuvânta.

Orăștie, 8 Ianuar 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Domșa
protopop.

Licitațiune

Biserica ortodoxă română din Gușterită publică licitațiune publică, care se va ține în 5 Februar 1928, 135 lemne de foc, esența stejar și carpen, și 140 grămezi vârfuri.

Condițiunile se pot vedea la Oficiul parohial sau la Epitropia parohială, ori în ce timp.

Gușterită, la 23 Ianuar 1928.

2—2 (8) ILIE PERIA, epitrop.

Nr. 20/1928.

(13) 1—1

Publicațiune

Parohia ortodoxă română din Sântohalm publică concurs pentru pictarea bisericii sale.

Concurenții pot înalta oferte până la 16 Februar a. c., deviza și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial.

Sântohalm, la 1 Februar 1928.

Comitetul parohial.

Vilă

raionul orașului Sibiu, 4 camere cu dependințe și o baie.

Haltă de tramvai, lumină electrică, apă de munte, lângă ea 8 jugăre pământ cu apă curgătoare; de vânzare.

Informații dă Aurel Borzea, Sibiu, Pasagiul Rideli Nr. 4.

(11) 1—1

ANUNȚ

(12) 1—1

Diracțiunea Școalei medii de stat pentru fete din Sbiu, strada Mitropoliei Nr. 21, în baza ord. Onor Minister al Instrucțiunii, direcțiunea tehnică Nr. 28,819/5353 1927 publică concurs pentru lucrările de reparație, ce se vor face la școală. Devizul lucrărilor necesare, se poate vedea zilnic între orele 4—6 p. m. în biroul direcțiunii.

Concurenții vor înalta oferte închise și sigilate, cari se vor desface în ziua de 23 Februar ora 6 p. m. în prezența membrilor comitetului școlar. Se va primi sub rezerva aprobării Onor. Minister al instrucțiunii, direcțiunea tehnică, oferta cea mai avantajoasă.

Diracțiunea.

Nr. 19/928.

(9) 1—3

Concurs de licitație

Consiliul parohial ortodox român din Predeal Bran, dă pe cale de licitație publică, și cu oferte închise reparația bisericii.

Doritorii care ar voi a lua în antrepriză această lucrare, au a se prezenta în decurs de 30 zile dela prima publicare la Oficiul parohial din Predeal-Bran, spre a lua informații despre reparația ce se va efectui. Planul și condițiile reparației, precum și fixarea zilei de licitație se pot vedea la fața locului.

Predeal-Bran, la 16 Ianuarie 1928

Ioan Bobocu
secretar.

Iosif Tăulea
preot-preș.

Nr. 552/1927.

(4) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia Berghin, protopopiatul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Retribuția constă din venitele fașionate Tablou B. pentru salariul dela stat și 20 jugăre sesie parohială.

Concurenții au să-și înalteze cererile provăzute cu documentele necesare în termenul sus indicat oficiului protopopesc, și până în 8 zile înainte de alegere să se prezenteze la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Sebeș, 14 Decemvrie 1927.

Oficiul protopopesc.

Sergiu Medean
protopop.

Din «Biblioteca Bunului Pastor» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «La cine ne vom duce?» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Nr. 14. «La luptă dreaptă!» de Nicolae Colan, profesor.

GRATIS

trimit catalogul meu despre **vițe de vie altoite** care cuprinde prețurile cele mai ieftine și sfaturile neresplătabile pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al Dvoastre nu procurați vițe de vie sau vițe altoite, până când nu citiți călăuză mea de viticultură. Adresa: J. SZÜCS, pepinerie 24, Diosg, județul B. hor. Se caută agenți pe lângă provizie mare. (131) 14—16

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sbiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericeii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală «Andrei Șaguna»

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sbiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HO DOȘ. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Croitoria de domni

DUMITRU DUȘLEAG

Sibiu Str. Rannicher 6^a Sibiu

execută tot felul de **Costume bărbătești** solide cât și după ultima modă

Praxă îndelungată în confecționarea de **Reverenzi**

:: cari se execută după sistemul cel mai nou ::

Serviciu prompt! Prețuri moderate!

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Reclama este

sufletul comerțului

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele

odoare bisericești:

Potire

Disc

Steluțe

Cădelnițe

Candele

Copie

Lingurițe

Cruci

Cruciulițe

Cununi

Căldărușe cu mătăuz

Clopoțele pt. altar

Cănuțe pt. Sf. mir

Garnitură pt. bolnavi

Prapori

Toate aceste odoare bisericești sunt din Alpaca (Argint de China) aurite și foarte frumos executate, cu prețuri favorabile.